

O a mea e tatau ona ou iloa pe a faate'a tumau la'u tama?

Faamatalaga mātua/tausi tamaiti

O le a le faate'a tumau?

O le faate'a tumau e faia ina ua logoina e le pule a'oga ma le Faatonu, Ta'ita'i A'oga, se tamaititi a'oga e tu'ua le a'oga ma 'aia le toe fo'i mai. O le faate'a tumau, o se mata'upu matuiā. E tatau ona faia e le a'oga taumafaiga uma e lagolagoina ai lou alo ae le'i faia se faai'uga e faate'a tumau.

E lua mafua'aga e mafai ai e le pule a'oga ona faate'a tumau se tamaititi a'oga:

- Tamaiti a'oga o loo molimauina le faia o amioga e avefa ma popolega ma ua lē aogā iai fuafuaga faata'atia mo le pulea a latou amio.
- Tamaiti a'oga ua 'ova i le 17 tausaga le matutua ae lē o toe auai i vasega.

E filifili toto'a le pule a'oga i taumafaiga uma a le a'oga na faia e lagolagoina ai le a'oa'oina o lou alo, e aofia ai o latou mana'oga ma tupu'aga, ae le'i faia se faai'uga e faate'a tumau.

Ae le'i faatinoina le faate'a tumau, o le a feso'ota'i atu le pule a'oga e logo atu le filifiliga e faate'aina tumau lou alo. O le a tu'uina atu se tusi e faailoa atu ai le ono faate'aina tumau ma vala'au atu ai lua te o mai ma lou alo i se fonotaga e faatalanoaina ai mafua'aga ma le tulaga e iai pe a taunu'u ona faate'a tumau lou alo. E mafai ona lua o mai ma seisi [tagata e lagolago](#) ia te 'oe. E mafai ona maua mai lea tagata se fesoasoani lagolago ia te 'oe ma/poo lou alo.

I le mae'a ai o le lapata'iga tusitusia, e fitu aso a'oga o le a tu'uina atu e te tali mai ai i le a'oga e ta'u mai ni mafua'aga e lē tatau ai ona faate'a tumau lou alo. O le a fa'aaogaina e le pule a'oga lea tali mai o se vaega i le faiga o faai'uga.

O le a le mea e tupu pe a faate'a tumau la'u tama?

O le pule a'oga ma le Faatonu, o Ta'ita'i A'oga, e faia le faai'uga pe faate'a tumau se tamaititi a'oga. I totonu mai o le 24 itula talu ona faia le faai'uga e faate'a tumau se tamaititi a'oga, e tatau i le pule a'oga ona ta'u le faai'uga i le tamaititi ma ona matua poo seisi o tausia o ia, ma logoina le Matagaluega o A'oga i NSW.

A faapea o lou alo e i lalo mai o le 17 tausaga le matua, ae na faate'a tumau ona o lana amio, e tatau i le pule a'oga ona sa'ili seisi a'oga poo seisi nofoaga e fa'aaauu ai lona a'oa'oina i totonu o le 15 aso a'oga.

A faapea ua 'ova i le 17 tausaga le matua o lou alo, ua tatau ona lua sa'ilia nisi la'asaga e filifili iai, i le fa'aaauu o lana a'oga poo sana galuega.

O a faamatalaga e mafai ona ou mauaina mai le a'oga?

E mafai ona e vala'au i le a'oga mo nisi faamatalaga i le mea na tupu ma pe aiseā. E tatau i le a'oga ona faamatala atu mafua'aga na faia ai la latou faai'uga, mea o le a tutupu nei ma mea e mafai ona e faia pe a iai ni au fesili.

E mafai ona fai sa'u apili i le faate'a tumau?

loea, pe a fai e te talitonu e lē amiotonu le faai'uga na faia e le pule a'oga ma le Faatonu, Ta'ita'i A'oga, pe le'i mulimulita'i i aiaiga masani. Silasila i le [Faamatalaga i le faiga o Apili](#).

E maua faamatalaga i [finau mo aiā a lou alo](#) atoa ai le [Manulauti mo A'oga ma Alaalafaga](#) o loo fofola atu ai auala e feso'ota'i ai ma a'oga.

E faapefea ona fai sa'u faaseā?

A faapea e iai ni ou atugaluga i le faai'uga e faate'a tumau, faai'uga na faia poo fesoasoani lagolago na avatu, faamolemole asiasi i le itulau i le 'upega tafa'ilagi mo nisi faamatalaga i le [faiga o se faaseā](#).

'Au'aunaga faamatala'upu i le Telefoni

A faapea e te mana'o e faafeso'ota'i le a'oga ma e mana'omia se fesoasoani i le gagana Igilisi, vili le 'au'aunaga faamatala'upu i le telefoni 131 450 ta'u iai le gagana Samoa ma fai iai e feso'ota'i atu 'oe i le a'oga. O le a faatulagaina e le tali telefoni se faamatala'upu e fesoasoani i le gagana i lau tou talanoaga. E te lē totogia le tau o lenei 'au'aunaga.